

การจัดการข้อมูลและความรู้ (Data Management & Knowledge DM&KM)

เรื่อง งานดูแลรักษาสวนและภูมิทัศน์

นายอินสน จันแก้ว ตำแหน่ง พนักงานเกษตรพื้นฐาน

ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ

การปฏิบัติงานดูแลรักษาสวนและภูมิทัศน์

งานดูแลรักษาสวนและภูมิทัศน์ประกอบด้วยพื้นที่ภายในอาคารและภายนอกอาคาร โดยแบ่งลักษณะการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

๑.๑ การทำความสะอาดพื้นที่การเก็บและการขนขยะ

- ต้องดูแลเก็บกวาดไปไม้ขยะต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบให้มีความสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ
- เศษวัชพืช เศษหญ้า เศษกิ่งไม้ ใบไม้ หรือขยะต่าง ๆ ต้องดำเนินการขนย้ายไปทิ้งบริเวณที่ทิ้ง

เศษใบไม้ของหน่วยงาน

๑.๒ การดูแลรักษาไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้เลื้อย ไม้คลุมดิน

- ไม้ยืนต้นให้ตัดแต่งให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น กิ่งที่เป็นโรค กิ่งที่กีดขวางแสงสว่าง ทางเดิน จุดบังสายตา หรือกิ่งกาฝาก โดยการตัดแต่งจะต้องคำนึงถึงความจำเป็น รูปทรง ความสวยงาม ความสมบูรณ์ของต้นไม้ ตลอดจนดูแลรักษารอยแผลจากการตัดแต่งไม้ให้มีเชื้อโรค หรือแมลงเข้าทำลายได้

- การดูแลไม้ล้อมปลูกขนาดใหญ่ที่ไม่มีระบบรากแก้ว ซึ่งต้องใช้รากแขนงในการประคองลำต้น ต้องคอยตัดแต่งทรงพุ่มตามความเหมาะสมเพื่อลดการต้านลม

- ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้เลื้อย ไม้คลุมดิน ต้องดูแลให้มีความสวยงาม เหมาะสม ต่ออายุ และการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้แต่ละชนิดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีการตัดแต่งให้เกิดความเรียบร้อย สวยงามอยู่เสมอ

- ตรวจสอบไม้ค้ำยันให้อยู่ในสภาพดีอยู่ตลอดเวลา หากเสื่อมสภาพไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ต้องดำเนินการเปลี่ยนใหม่ทันทีเพื่อความปลอดภัย

๑.๓ การดูแลรักษาสนามหญ้า

- ต้องตัดหญ้าอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง พร้อมเล็มขอบหญ้าสนาม พุ่มพุ่ม ขอบทางเท้า ให้เรียบร้อยสวยงามทั้งพื้นที่ การตัดหญ้าจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามของการดูแลรักษาสนามหญ้าและชนิดของหญ้านั้น ๆ โดยหลังจากการตัดหญ้าต้องเก็บเศษหญ้าออกจากสนามและนำออกไปทิ้งในวันเดียวกับวันที่ตัดหญ้า

- ก่อนตัดหญ้าทุกครั้งในบริเวณพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดอันตรายต่อการสัญจรไปมา ของบุคลากรหรือยานพาหนะ ต้องจัดทำป้ายเตือนภัยระวังอันตรายไปวางในบริเวณที่เห็นชัด และจะต้องเก็บเศษวัสดุ หินโลหะต่าง ๆ ในพื้นที่ตัดหญ้าออกเพื่อป้องกันการกระเด็นของเศษวัสดุซึ่งจะท าให้เกิดอันตรายได้

๑.๔ การดูแลไม้พืชมงคลประดิษฐ์

- ดูแลไม้พืชมงคลประดิษฐ์ให้อยู่ในสภาพสวยงามตลอดเวลา
- เช็ดทำความสะอาดไม้พืชมงคลประดิษฐ์ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๑.๕ การใส่ปุ๋ย

- ต้องใส่ปุ๋ยอินทรีย์ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ หรือเทียบเท่า ปุ๋ยยูเรียสูตร ๔๖-๐-๐ หรือเทียบเท่า ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานรับรองจากกรมวิชาการเกษตร แก่พันธุ์ไม้ทุกชนิดและสนามหญ้า ไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑ ครั้งในทุกพื้นที่

- ต้องใส่วัสดุปรับปรุงดิน เช่นมะพร้าวสับ เปลือกถั่ว ดินผสมอินทรีย์วัตถุ กรณีที่มีการปรับปรุงแปลงต้นไม้พุ่ม-คลุมดินตามความเหมาะสม

- ต้องนำเศษวัชพืช เศษหญ้า เศษใบไม้ ที่ได้จากการตัดแต่ง การถอน การทำลาย การเก็บทำความสะอาด มาผลิตเป็นปุ๋ยหมักตามความเหมาะสม

๑.๖ การพรวนดิน

- ต้องพรวนดินก่อนการใส่ปุ๋ย โดยขึ้นอยู่กับขนาดของต้นไม้และเป็นไปตามหลักวิชาการ เพื่อให้พันธุ์ไม้สามารถเจริญเติบโตได้ดียิ่งขึ้นหรือตามความเหมาะสม

๑.๗ การกำจัดวัชพืช การป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช

- ต้องกำจัดวัชพืชออกอย่างสม่ำเสมอเพื่อไม่ให้วัชพืชเหล่านั้นแย่งการเจริญเติบโตต่อพันธุ์ไม้และสนามหญ้า

- ต้องการป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และต้องหมั่นตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดของศัตรูพืชต้องดำเนินการแก้ไขโดยทันที

๑.๘ การรดน้ำ การดูแลบำรุงรักษาระบบรดน้ำต้นไม้อัตโนมัติ และระบบระบายน้ำ

- ต้องรดน้ำให้ทั่วบริเวณสนามหญ้า และพื้นที่ปลูกต้นไม้ ให้ดินมีสภาพที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของสนามหญ้าและพันธุ์ไม้ให้สอดคล้องกับฤดูกาล

- ต้องดูแลรักษาไม่ให้เกิดการอุดตันของท่อและระบายน้ำของพื้นที่ปลูกต้นไม้หมั่นจัดเก็บวัชพืช กิ่งไม้ใบไม้ ขยะมูลฝอย เศษดิน หิน ทราย ไม่ให้ลงไปอุดตันตามท่อและระบายน้ำของพื้นที่ปลูกต้นไม้